
Vastaus valtuustoaloitteeseen, Liikennekasvatus valinnaisaineeksi Sastamalan kouluissa

KVALT 17.06.2024 § 33

Valtuutettu Maire Villo jätti seuraavan valtuustoaloitteen:

” Valtuustoaloite

Liikennekasvatus valinnaisaineeksi Sastamalan kouluissa
Liikennekasvatus on laaja kokonaisuus, johon liittyvät ennakointi, turvallisuus, terveystarkkailun tunnistaminen ja niiden välttäminen, muiden huomioon ottaminen, kulkutapojen valinta, nuorten turvallisen ajotavan ja vastuullisen asenteen edistäminen.

Liikenne on osa jokapäiväistä arkea. Tuloksellisinta liikennekasvatus on silloin, kun sitä toteutetaan yhteistyössä kotien ja koko ympäröivän yhteisön kanssa ottaen huomioon paikkakunnan olosuhteet sekä omaan ympäristöön liittyvät ajankohtaiset asiat. Tärkeintä on liikenneturvan esille nostaminen silloin, kun se kytketään oppilaiden jokapäiväiseen liikkumisympäristöön huomioiden oppilaiden valmiudet ja liikkumistavat.

Sastamala on laaja kaupunki, jonka liikenteessä kulkee paljon oppilaita sekä jalan että erilaisilla kulkuneuvoilla. Ikäryhmittäin nuorille sattuu liikenteessä eniten henkilövahinkoja. Varsinkin lukiolla ja toisella asteella liikenneturvallisuuden käsittely antaa hyvän valmiuden mahdollista ajokorttia varten.

Esitän, että Sastamalan kouluissa otetaan valinnaisaineena liikennekasvatus opetusohjelmaan ja toteutettavaksi parhaaksi katsotulla tavalla.

Sastamalassa 17.6.2024

Maire Villo
valtuutettu”

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää valtuutettu Maire Villon jättämän valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

JORY 12.08.2024 § 60

Valmistelija hallintojohtaja Tapio Rautava

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus Johtoryhmä käy keskustelun valtuustoaloitteen valmistelusta ja siirtää aloitteen sivistystoimen valmisteltavaksi.

Päätös Hyväksyttiin.

Lisätietoja hallintojohtaja

SIVLTK 30.10.2024 § 102
463/08.00.01/2024

Valtuutettu Maire Villo on jättänyt 17.6.2024 valtuustoaloitteen liikennekasvatuksen ottamiseksi valinnaisaineeksi perusopetukseen.

Perusopetuksen opetussuunnitelmassa liikennekasvatusta käsitellään seuraavasti laaja-alaisen osaamisen osa-alueella Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot kaikilla vuosiluokilla.

Esimerkiksi 1-2-luokilla opetussuunnitelman mukaan oppilaat saavat tilaisuuksia harjoitella toimimaan omasta ja muiden turvallisuudesta huolehtien eri tilanteissa, myös liikenteessä. Heitä ohjataan ennakoimaan vaaratilanteita ja toimimaan niissä tarkoituksenmukaisesti. Heitä opetetaan tunnistamaan keskeiset turvallisuuteen liittyvät symbolit sekä suojaamaan yksityisyyttään ja henkilökohtaisia rajojaan.

Lisäksi esimerkiksi ympäristöopissa harjoitellaan ympäristön jäsentämistä ja nimeämistä sekä omaan hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyviä asioita. Liikennekasvatus on juuri osa näitä opetussuunnitelman sitovia sisältöjä jo tälläkin hetkellä kaikissa Sastamalan kouluissa.

1-2 luokkien kohdalla opetussuunnitelmassa liikennekasvatuksesta:

- oppilas harjoittelee turvallista toimimista lähiympäristössä ja liikenteessä

3-6 luokkien kohdalla:

- oppilas osaa toimia turvallisesti, tarkoituksenmukaisesti, vastuullisesti ja itseään suojellen arkipäivän tilanteissa: Liikennekasvatuksen osalta: jalan ja pyöräillen liikenteessä.

7-9 luokkien kohdalla:

- liikunta: oppilas käyttäytyy turvallisesti liikenteessä
- terveystieto: käsitellään liikenneturvallisuutta ja liikennetapaturmia

Varsinaisten liikenneopetuksen lisäksi syyslukukauden alkaessa luokat perinteisesti tutustuvat koulun lähialueeseen sen liikennejärjestelyihin, liikennesääntöihin, vaaranpaikkoihin, turvalliseen liikkumiseen polkupyöräilijänä ja jalankulkijana sekä yläkoulussa moottoriajoneuvon kuljettajana (mopot, mopoautot).

Myös liikennekasvatuksessa kodin ja koulun yhteistyö on tärkeää ja teemaa käsitellään usein viesteissä kotiin sekä vanhempainilloissa. Lukuvuoden aikana käsitellään vuosittain sää/keli

ja valaistusolosuhteiden merkitystä liikenteessä, heijastimien ja polkupyöräkypärän merkitystä sekä liukkauden vaikutusta liikenneturvallisuuteen.

Kaikkia edellä mainittuja voidaan käsitellä oppilaan ikätaso huomioiden. Teemoja käsitellään usein myös mm. päivänavauksien yhteydessä ja oppitunneilla.

Liikennekasvatus on teema jota tulee käsitellä vuosittain kaikkien oppilaiden kanssa ja siihen velvoittaa kouluja myös opetussuunnitelma hyvin selkeästi. Sastamalan kaupungilla on monialainen Liikenneturvallisuus-työryhmä, joka kokoontuu säännöllisesti. Tässä työryhmässä on myös perusopetuksen edustus. Työryhmästä jalkautetaan kouluille tietoa ja materiaalia liikennekasvatuksen tueksi. Koulut toteuttavat vuosittain liikenneturvallisuuden teema-viikkoja ja -päiviä. Perinteisesti kaikilla kouluilla vietetään Liikenneturvallisuusviikkoa syyskuussa, Heijastinpäivää lokakuussa ja keväisin pyöräilyyn liittyviä teemapäiviä. Lisäksi järjestetään eri yhteistyötahojen kanssa teemaan liittyviä tilaisuuksia (esim. Liikenneturva tai paikalliset toimijat). Myös vanhempainyhdistykset pitävät liikenneturvallisuutta esillä omissa tapahtumissaan.

Jos liikennekasvatusta tarjottaisiin valinnaisaineena, se tulisi koskemaan vain niitä, jotka aineen valitsisivat. Voisi olla myös, että minimiryhmäkoko ei tulisi täyteen ja ryhmä ei toteutuisi. Koulut päättävät itsenäisesti valinnaisaineiden tarjonnasta oppilaiden toiveiden ja opetussuunnitelman mukaisesti. Perusopetuksen näkemys on, että valtuustoaloitteessa esille nostetut hyvät tavoitteet toteutuvat parhaiten opetussuunnitelman mukaisesti toteutettuna koko ikäluokalle nykyisillä järjestelyillä eikä valinnaisaineen lisääminen kaikille kouluille ole perusteltua.

Valmistelija	opetuspäällikkö Kati Heikkilä
Esittelijä	Kasvatusjohtaja
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta antaa edellä annetun selvityksen vastauksenaan Liikennekasvatus valinnaisaineeksi Sastamalan kouluissa - valtuustoaloitteeseen.
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.
Lisätietoja	Opetuspäällikkö Kati Heikkilä, puh. 040 648 2240